

Cuprins

În loc de argument	15
I) ELEMENTELE AUTORITĂȚII DE LUCRU JUDECAT	19
A. Explicații teoretice	19
B. Reglementare în Noul Cod de procedură civilă	21
C. Jurisprudență	22
1. Identitatea de obiect. Indicarea unei alte întinderi a prejudiciului cauzat prin aceeași faptă ilicită, fără să fi intervenit elemente ulterioare primei judecări. Distincția între pretenția formulată și mijlocul de probă	22
2. Condiția identității de obiect. Dreptul subiectiv și obiectul material asupra căruia poartă acest drept, identificat prin elemente de carte funciară	27
3. Condiția identității de obiect. Inexistența acesteia în situația în care drepturile bănești pretinse sunt aferente utilizării soluției tehnice de către un alt beneficiar decât cel obligat prin hotărâre judecătorească anterioară	32
4. Cerința examinării fondului pricinii. Respingerea unei prime acțiuni pentru lipsa calității procesuale active a reclamanților. Lipsa incidenței autorității de lucru judecat	36
5. a) Elementele autorității de lucru judecat. Necesitatea ca instanța să fi dezlegat fondul raportului litigios b) Distincția între efectul negativ și efectul pozitiv al autorității de lucru judecat	42
6. Condiția identității de obiect. Dreptul subiectiv și obiectul material asupra căruia poartă acest drept. Neîndeplinirea condiției când în primul proces se solicită constatarea nulității absolute a contractului de vânzare-cumpărare și revendicarea apartamentului înstrăinat prin acest contract, iar în cel de-al doilea litigiu se revendică un spațiu desprins din apartamentul inițial al autoarei reclamantului și transformat în spațiu comercial	49
7. Identitate de cauză. Cauza cererii de chemare în judecată nu se confundă cu dovada care servește la justificarea cauzei. Analiza titlului de proprietate al reclamanților în cadrul acțiunii în revendicare, prin compararea titlurilor aflate în conflict și	

acordarea de preferință contractului de vânzare-cumpărare încheiat de părți, exclude o nouă analiză făcută într-o acțiune promovată ca urmare a pronunțării unei sentințe de anulare a deciziei de preluare a imobilului, deoarece se opune autoritatea de lucru judecat

Efectul de exclusivitate al hotărârii care se bucură de putere de lucru judecat împiedică repetarea judecării unui proces terminat, având aceleași părți, obiect și cauză..... 55

8. Identitate de obiect. Indicarea altei întinderi a obiectului material, prin valorificarea aceluiași drept subiectiv, scopul final urmărit de reclamant în ambele acțiuni fiind același 65
9. Identitate de obiect. Statuarea asupra inexistenței dreptului de proprietate al reclamantului într-un litigiu anterior. Imposibilitatea revizuirii unei decizii finale și executorii în scopul reexaminării cauzei și obținerii unei noi decizii 68
10. Lipsa identității de obiect. Considerentele deciziei menite a justifica și explica dispozițiile instanței referitoare la pretențiile formulate de parte..... 71
11. Elementele autorității de lucru judecat. Inexistența unei cauze juridice noi din perspectiva dispozițiilor Legii nr. 213/1998 și a modificării art. 2 lit. a) din Legea nr. 10/2001, prin Legea nr. 247/2005 76
12. Condiția identității de obiect. Verificarea acestei condiții atât în funcție de modul de formulare a cererii, cât și în funcție de scopul urmărit de reclamant 81
13. a) Condiția identității de obiect. Lipsa acesteia atunci când scopul material urmărit de reclamant în cele două acțiuni este diferit
 b) Condiția identității de cauză. Neîndeplinirea acestei cerințe atunci când în prima cerere fundamentul pretenției îl constituie preluarea abuzivă de către stat a imobilului, iar în cea de-a doua cerere se invocă uzurparea dreptului de proprietate prin încheierea, cu încălcarea legii, a unor contracte de vânzare-cumpărare și concesiune respectiv, ocuparea abuzivă a terenului de către o persoană juridică de drept privat
 c) Condiția identității de părți. Neîntrunirea acesteia pentru lipsa calității de succesori în drepturi a părților din a doua cerere față de părți din prima cerere..... 85

14. Elementele excepției autorității de lucru judecat. Condiția identității de obiect și părți. Modificarea formală a cadrului procesual subiectiv. Deducerea judecătii a unei părți din pretenția anterioară	95
15. Elementele autorității de lucru judecat. Condiția identității de obiect și de cauză	102
II) AUTORITATEA DE LUCRU JUDECAT ÎN INTERIORUL ACELUIAȘI PROCES	111
A. Explicații teoretice	111
B. Autoritatea de lucru judecat a chestiunii preliminare în reglementarea Noului Cod de procedură civilă	114
C. Jurisprudență	115
1. Autoritatea de lucru judecat în interiorul aceluiași proces. Neatacarea statuării primei instanțe în legătură cu nevalabilitatea titlului statului. Dobândirea caracterului irevocabil și a puterii de lucru judecat asupra acestui aspect.....	115
2. Autoritatea de lucru judecat în interiorul aceluiași proces. Stabilirea cadrului procesual prin decizia de casare. Imposibilitatea repunerii în discuție a chestiunii legate de legitimarea procesuală pasivă, în absența unor elemente noi, care să fi intervenit ulterior judecătii din recurs și soluției de casare cu trimitere	120
3. Hotărârea instanței de control judiciar prin care se statuează cu privire la competența unei anumite instanțe de a soluționa litigiul este obligatorie, atât timp cât aceasta are caracter irevocabil.....	129
4. Casare parțială a unei hotărâri. Obligația instanței de trimitere de a se limita în noua judecată numai la chestiunea care a format obiectul motivului de casare admis de instanța de recurs. Autoritatea de lucru judecat a dispozițiilor hotărârii casate parțial care fie nu au fost atacate pe calea recursului, fie motivele de casare referitoare la acestea au fost respinse	133
5. Autoritatea de lucru judecat în interiorul aceluiași proces. Statuare asupra caracterului nevalabil al preluării imobilului prin decizie de casare intermediară. Imposibilitatea reluării dezbaterilor asupra temeiului preluării imobilului într-un ciclu procesual ulterior. Expresia adevărului judiciar a celor statuate jurisdicțional anterior ...	138

III) EFECTUL POZITIV ȘI EFECTUL NEGATIV AL AUTORITĂȚII DE LUCRU JUDECAT	145
A. Explicații teoretice	145
B. Reglementare în Noul Cod de procedură civilă	147
C. Jurisprudență	148
1. Efectul pozitiv al autorității de lucru judecat. Limitarea acestuia, față de conținutul dezbaterilor anterioare, doar la existența dreptului de proprietate în patrimoniul autorului reclamantului nu și la întinderea acestui drept. Posibilitatea instanței investite ulterior de a evalua întinderea dreptului asupra căruia a operat recunoașterea pe cale judecătorească...	148
2. Efectul pozitiv al autorității de lucru judecat. Stabilirea îndreptățirii reclamantilor la restituirea în natură a unei suprafețe de teren și prin echivalent, a diferenței de teren afectate de utilități publice. Dispoziția primarului care nesocotește cele statuate juridic. Imposibilitatea reevaluării judiciare ulterioare a naturii măsurilor reparatorii.....	156
3. Cerere de restituire în natură a unui imobil. Stabilirea valabilității vânzării-cumpărării imobilului de către stat prin hotărâre irevocabilă anterioară. Autoritatea de lucru judecat a acestei hotărâri și modalitatea în care se repercutează în procesul vizând contestația împotriva dispoziției primarului de nerestituire în natură a bunului	161
4. Efectul pozitiv al autorității de lucru judecat. Hotărâre prin care s-a dispus anularea intabulării dreptului de proprietate al pârâtei din cartea funciară. Consecințe în ceea ce privește calitatea de unitate deținătoare.....	165
5. a) Efectul pozitiv și efectul negativ al autorității de lucru judecat. Distincția între excepția autorității de lucru judecat și prezumția de lucru judecat	
b) Prezumția de lucru judecat. Neîncălcarea principiului contradictorialității pentru situația în care nu se pune în discuție puterea de lucru judecat a hotărârilor anterioare, de care părțile s-au prevalat cu valoarea unor mijloace de probă [prezumții, în sensul art. 1.200 pct. 4, cu referire la art. 1.202 alin. (2) C. civ. supuse evaluării ca atare, cu ocazia deliberării]..	172
6. Efectul pozitiv și efectul negativ al autorității de lucru judecat. Distincție.....	180

7. Efectul pozitiv al autorității de lucru judecat. Tranșarea aspectelor legate de proprietatea asupra imobilului și de modalitatea, legală, în care acesta a făcut obiectul ordinului atacat, într-un proces anterior. Imposibilitatea reluării verificărilor asupra acestor aspecte..... 185
8. Efectul pozitiv al autorității de lucru judecat. Imposibilitatea restituirii în natură a unui teren stabilită într-un litigiu anterior. Impedimentul reluării dezbaterilor pe acest aspect, în cadrul contestației împotriva dispoziției primarului 191
9. a) Dubla funcțiune a autorității de lucru judecat: efectul pozitiv și cel negativ. Caracterul provizoriu al autorității de lucru judecat cât timp nu s-a definitivat exercițiul căilor de atac
b) Opozabilitatea hotărârii judecătorești față de terți. Distincția între opozabilitatea și relativitatea efectelor hotărârii 195
10. Excepția autorității de lucru judecat și prezumția de lucru judecat. Distincție 207
11. Efectul pozitiv al autorității de lucru judecat. Imposibilitatea reluării verificărilor asupra statuărilor anterioare ale instanței referitoare la nevalabilitatea preluării bunului de către stat. Manifestarea, cu caracter absolut, a efectului pozitiv al autorității de lucru judecat, în condițiile în care pârâtul care se apără în noul proces invocând nevalabilitatea titlului statului, a fost parte și în procesul anterior care a statuat asupra acestui aspect..... 214
12. Raportul între jurisdicții. Repercutarea efectului pozitiv al lucrului judecat din penal asupra procesului civil. Imposibilitatea obținerii revizuirii pe temeiul art. 322 pct. 9 C. pr. civ., câtă vreme în procesul penal s-a demonstrat că partea pretindea un drept inexistent, pe baza unor acte falsificate 223
13. a) Efectul pozitiv și efectul negativ al autorității de lucru judecat. Distincția între excepția autorității lucrului judecat și prezumția de lucru judecat. Aplicarea prezumției de lucru judecat a hotărârii prin care s-a stabilit că reclamanții nu au contestat în termen legal dispoziția emisă în procedura Legii nr. 10/2001 în cererea având ca obiect contestarea aceleiași dispoziții
b) Greșita atribuire a efectului autorității de lucru judecat unui act emis în afara sistemului instanțelor judecătorești, de către un organ fără atribuții jurisdicționale 228

14. Efectul pozitiv al autorității de lucru judecat. Hotărâre prin care s-a stabilit că obiectul contractului de vânzare-cumpărare încheiat între autorii reclamantului și pârâți l-a constituit atât construcția, cât și terenul aferent acesteia și prin care s-a respins cererea reclamantului de anulare a ordinului prefectului de atribuire în proprietatea pârâților a terenului în litigiu. Consecințe asupra cererii reclamantului de acordare a măsurilor reparatorii asupra aceluiași teren 234
15. Efectul pozitiv al autorității de lucru judecat. Statuarea anterioară a instanței în legătură cu lipsa obligației de restituire a unei sume de bani care ar fi fost plătită, ca despăgubire, la momentul preluării bunului..... 240
16. Chestiunea dreptului la despăgubiri pentru imobilul preluat abuziv de către stat tranșată printr-o hotărâre anterioară. Imposibilitatea repunerii în discuție a acestui aspect. Caracterul inadmisibil al acțiunii în revendicare câtă vreme forma de reparație este cea prevăzută de legea specială. Efectul pozitiv al lucrului judecat anterior în legătură cu modalitatea de reparație 245
17. Limitele efectului pozitiv al lucrului judecat. Necesitatea ca aspectul de care se prevalează partea să fi fost dezlegat în procesul anterior 251
18. Efectul pozitiv al autorității de lucru judecat. Dispoziție de restituire a primarului emisă în baza unei hotărâri judecătorești. Întinderea dreptului de proprietate stabilită prin hotărârea în baza căreia a fost emis actul primarului. Autoritatea de lucru judecat a acestei statuări 254
19. Prezumția puterii de lucru judecat. Caracterul obligatoriu al celor statuate prin hotărâre judecătorească irevocabilă anterioară, în legătură cu transmiterea valabilă a imobilului în proprietatea statului. Imposibilitatea, pentru reclamante, de a solicita ulterior constatarea nevalabilității titlului statului asupra aceluiași imobil..... 258
20. Prezumția puterii de lucru judecat. Funcționarea acesteia, cu valoare absolută, doar în relațiile dintre părți. Oponerea lucrului judecat față de terți. Posibilitatea demonstrării de către aceștia, a contrariului celor statuate în absența lor de la procedura judiciară finalizată prin pronunțarea hotărârii judecătorești..... 268

21. Efectul pozitiv al autorității de lucru judecat. Statuarea în cadrul unei acțiuni de ieșire din indiviziune, a calității reclamantei de proprietar exclusiv al imobilului. Imposibilitatea reevaluării regimului juridic al imobilului sub aspectul titularului dreptului 274

IV) AUTORITATEA DE LUCRU JUDECAT ȘI EXECUTORIALITATEA HOTĂRĂRII..... 281

- A. Explicații teoretice** 281
- B. Reglementarea în noul cod de procedură civilă** 281
- C. Jurisprudență** 283
1. Autoritatea de lucru judecat și puterea executorie, efecte distincte ale hotărârii judecătorești. Corelația dintre acestea 283

V) RELATIVITATEA ȘI OPOZABILITATEA EFECTELOR HOTĂRĂRII JUDECĂTOREȘTI..... 297

- A. Explicații teoretice** 297
- B. Reglementare în Noul Cod de procedură civilă** 299
- C. Jurisprudență** 303
1. Hotărâre pronunțată în materie necontencioasă. Distincția între relativitatea efectelor și opozabilitatea efectelor hotărârii 303
2. Dubla relativitate a efectelor hotărârii judecătorești. Relativitatea efectelor obligatorii și relativitatea lucrului judecat 310
3. Relativitatea lucrului judecat. Necesitatea opunerii statuărilor jurisdicționale unei părți cu interese contrare..... 316
4. Opozabilitatea efectelor hotărârii judecătorești față de terț. Valoarea de prezumție relativă, susceptibilă de dovadă contrară..... 321

VI) PRINCIPIUL AUTORITĂȚII DE LUCRU JUDECAT ȘI CEL AL SECURITĂȚII RAPORTURILOR JURIDICE 334

- A. Explicații teoretice** 334
- B. Jurisprudență** 335
1. Probleme de drept dezlegate prin hotărâri judecătorești irevocabile, intrate în puterea lucrului judecat. Respectarea celor statuate, garanție a securității raporturilor juridice 335

2. Verificări referitoare la existența excepției autorității de lucru judecat sau, după caz, a prezumției de lucru judecat, invocate de ambele părți cu referire la litigii anterioare, pentru a se lămuri cine deține un bun în sensul Convenției
Principiul securității raporturilor juridice presupune, între altele, că o soluție definitivă a oricărui litigiu nu trebuie rediscutată 338
3. Hotărâre prin care s-a tranșat irevocabil modalitatea de preluare a imobilului în patrimoniul statului. Imposibilitatea înlăturării efectelor autorității lucrului judecat prin aplicarea dispozițiilor art. 47 din Legea nr. 10/2001. 345
4. Stabilirea situației juridice a imobilului în litigiu prin hotărâre judecătorească irevocabilă. Imposibilitatea repunerii în discuție a problemei de drept astfel dezlegate din perspectiva respectării principiului securității raporturilor juridice..... 352

VII) CONSIDERENTELE HOTĂRÂRII ȘI AUTORITATEA DE LUCRU JUDECAT 358

A. Explicații teoretice 358

B. Reglementare..... 359

C. Jurisprudență 361

1. Considerentele hotărârii, explicând soluția, permit aprecierea limitelor efectului negativ al puterii de lucru judecat și, de aceea, se bucură de putere de lucru judecat, ca și dispozitivul.... 361
2. Autoritatea de lucru judecat a considerentelor. Caracterul determinant al considerentelor hotărârii..... 369
3. Caracterul determinant al considerentelor și autoritatea de lucru judecat a acestora 373
4. Rolul considerentelor. Imposibilitatea adăugării la dispozitiv prin considerentele hotărârii..... 378

VIII) HOTĂRĂRI ÎNZESTRATE CU AUTORITATE DE LUCRU JUDECAT 384

A. Explicații teoretice. Reglementarea Noului Cod de procedură civilă 384

B. Jurisprudență 391

1. Caracterul vremelnic, în considerarea unei stări prezente, al statuărilor unei hotărâri judecătorești. Lipsa autorității de lucru judecat.....	391
2. Situația hotărârilor care statuează <i>pro tempore</i> . Înzestrarea cu autoritate de lucru judecat pe perioada în care se mențin circumstanțele care au fost avute în vedere, potrivit considerentelor determinante, la adoptarea soluției.....	397
3. Cerere de suspendare a executării unei hotărâri până la soluționarea căii de atac. Formularea anterioară, pe cale de ordonanță președințială, a cererii de suspendare vremelnice până la dezlegarea cererii de suspendare. Neîntrunirea cerințelor autorității de lucru judecat.....	405
4. Autoritatea de lucru judecat a hotărârii implicite. Necesitatea ca aspectul a cărui dezlegare implicită se pretinde, să fi fost supus dezbaterii părților și să fie de așa natură încât, în absența dezlegării lui, soluția finală să nu fi fost posibilă.....	409
IX) NATURA JURIDICĂ A AUTORITĂȚII DE LUCRU JUDECAT.....	413
A. Explicații teoretice. reglementarea în noul cod de procedură civilă.....	413
B. Jurisprudență.....	414
1. Natura de ordine publică, ce depășește sfera intereselor private, a autorității de lucru judecat. Admiterea excepției autorității de lucru judecat nu echivalează cu necercetarea fondului și nici cu îngrădirea dreptului la un proces echitabil.....	414
X) REMEDII PROCESUALE ALE NESOCOTIRII AUTORITĂȚII DE LUCRU JUDECAT. CALEA EXTRAORDINARĂ DE ATAC A REVIZUIRII.....	428
A. Explicații teoretice.....	428
B. Reglementarea în Noul Cod de procedura civilă.....	429
C. Jurisprudență.....	430
1. Efectul pozitiv al autorității de lucru judecat. Stabilirea valabilității deciziei de preluare a bunului de către stat și a validității contractului de vânzare-cumpărare încheiat de acesta cu chiriașul imobilului, prin două hotărâri judecătorești irevocabile. Deducerea judecății, într-un al treilea proces, a aceluiași	

- aspecte. Nesocotirea statuărilor jurisdicționale anterioare. Incidența motivului de revizuire prev. de art. 322 pct. 7 C. pr. civ. 430
2. Revizuirea pentru nesocotirea autorității de lucru judecat a unei hotărâri. Inexistența situației premisă atunci când în realitate, se învederează practica neunitară în aceeași materie..... 435
3. Revizuirea pentru contrariedade de hotărâri. Necesitatea ca în cel de-al doilea proces să nu fi fost invocat și să nu fi fost analizat aspectul vizând pretinsa încălcare a autorității de lucru judecat. 437
4. Contrariedade de hotărâri. Aspectele asupra cărora pot exista dezlegări jurisdicționale diferite ale instanțelor, de natură să deschidă calea revizuirii. Inexistența acestei situații atunci când instanțele au statuat diferit asupra utilității probei testimoniale 440
5. Instanță de revizuire necompetentă. Aspectul ce poate fi tranșat cu autoritate de lucru judecat la momentul dezinvestirii ... 443
6. Cerere de revizuire. Lipsa identității de obiect a hotărârilor pretins potrivnice, atunci când pretențiile deduse judecării au fost diferite..... 446
7. Cerere de revizuire. Lipsa identității de părți, obiect și cauză între cele două acțiuni. Imposibilitatea concilierii pe calea revizuirii a efectelor contrare ale unor hotărâri judecătorești pronunțate în pricini diferite 449
8. Contrariedade de hotărâri. Necesitatea ca hotărârea a cărei autoritate de lucru judecat se pretinde că a fost nesocotită să aibă existență juridică 452